

УДК 811.111:371

Миرونюк Л. В.

старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

НАВЧАЛЬНИЙ ТЕКСТ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»

У сучасному вітчизняному мовознавстві використання текстових матеріалів у навчальному процесі досліджували Н. В. Грицик, Т. М. Демкова, О. М. Кравець, Н. В. Коротка, Т. К. Полонська та ін., однак питання використання тексту на різних етапах викладання дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» ще потребує більш докладного вивчення. Мета роботи – розглянути методичну доцільність використання навчального тексту в процесі викладання української мови як іноземної на різних етапах її вивчення.

Оволодіння певним видом мовленнєвої діяльності відбувається поступово. На початковому етапі (підготовчий курс) викладання української мови як іноземної (УМІ) навчальний текст є засобом формування в студентів-іноземців навичок, затребуваних у різних ситуаціях щоденного спілкування. Відповідно до цього викладач добирає тексти на теми: «Знайомство», «Гуртожиток», «Мій день», «Відпочинок» тощо. Вони стануть базою для засвоєння студентами-іноземцями лексичного матеріалу, усталених морфолого-синтаксичних конструкцій і можливістю практичного застосування їх у комунікативному середовищі. Для надання інформації про Україну слід добирати тексти з культурології. У процесі викладання УМІ доцільно використовувати тексти відповідно до таких методичних завдань: 1) для розвитку навичок діалогічного спілкування, слід використовувати тексти у формі діалогів; 2) задля розповіді про себе, про побачене тощо, описові тексти, котрі розвиватимуть монологічне мовлення.

На основному етапі (перший та другий курс) вивчення УМІ відповідно до конкретних методичних завдань слід використовувати тексти: 1) адаптовані – формуватимуть основні уміння (аудіювання); 2) неадаптовані тексти різних жанрів – сприятимуть удосконаленню навичок розуміння на слух. Практика викладання свідчить, що з метою активізації мовленнєво-мисленнєвої діяльності студента, варто добирати тексти за тематичною ознакою. З цього погляду актуальними є культурологічні тексти, котрі надають широкий спектр тем для обговорення. Також доцільно розширювати межі спілкування, впроваджуючи в навчальний процес тексти, підготовлені на матеріалі спеціальності, що опановує студент.

Отже, під час вибору навчального тексту з метою викладання української мови як іноземної треба на кожному з етапів вивчення мови враховувати методичну доцільність його використання, зокрема як засобу надання інформації й формування комунікативних умінь та навичок студентів.